

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาริกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก

Development of the internal supervision model under the APPIRE Model to promote proactive learning management competencies of teachers at Sarika School, under the Office of the District of Primary Education, Nakhon Nayok

พรวิภา แสงจันทร์
Pornwipa Sangjan

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office, Thailand.
Email: wipa1915@gmail.com

Received September 23, 2025; Revised December 21, 2025; Accepted December 26, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาริกา 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน และ 4) ประเมินและเผยแพร่รูปแบบการนิเทศภายใน พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนสาริกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสาริกา 14 คน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเที่ยง 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี งานวิจัย สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง จากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และยืนยันคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศกับครูโรงเรียนสาริกา 14 คน และผู้เรียน 137 คน โดยใช้สอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย เผยแพร่การใช้รูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก สภาพที่คาดหวังระดับมากที่สุด
2. รูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาริกา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักการ 2) ด้านจุดมุ่งหมาย 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านการประเมินผลรูปแบบ
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน พบว่า ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คิดเป็นร้อยละ 91.31 การนำหลักสูตรไปใช้ ร้อยละ 100 การประเมินผลการเรียนรู้ ร้อยละ 92.86 การใช้สื่อเทคโนโลยี ร้อยละ 88.09 และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 84.29

4. ความพึงพอใจของครูและผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าค่าเป้าหมาย

คำสำคัญ : รูปแบบการนิเทศ; สมรรถนะ; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

The purpose of this article is to 1) study the current state of affairs; 2) Develop an internal supervision model to promote the proactive learning management capacity of Sarika School teachers, 3) Experiment with the internal supervision model, and 4) Evaluate and disseminate the internal supervision model. Affiliated to the Nakhon Nayok Primary Education Area Office, it is a qualitative research. Current Status Study Expected conditions and needs for internal supervision of Sarika School teachers 14 people using an estimation scale questionnaire with an accuracy value of 0.97 analyzed the data using lecture statistics. Research Interviews with 7 experts with semi-structured interviews and content analysis Content and structural accuracy were checked from a sample of 30 people, and confirm the quality of the form by 5 experts. Experiment with the supervision model with 14 teachers of Sarika School and 137 learners using a survey with a rating scale, data was analyzed using descriptive statistics to disseminate the use of internal supervision models through a feedback questionnaire. The research findings revealed that:

1. The current situation is at a high level, while the expected situation is at the highest level.
2. The internal supervision model of the APPIRE Model to promote proactive teaching competencies for teachers at Sarika School has 4 components: 1) principles, 2) objectives, 3) processes, and 4) evaluation.
3. The results of the trial use of the internal supervision model show that in the area of planning proactive learning management, it achieved 91.31%, implementation of the curriculum was 100%, evaluation of learning was 92.86%, use of technology was 88.09%, and organization of learning activities was 84.29%.
4. Satisfaction levels of teachers and students are at the highest level, and students' academic performance exceeds the target value.

Keywords: Supervision Model; Learning Management Competencies; Proactive Learning

บทนำ

กระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ยังคงให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนบทบาทครูในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ การสะท้อนความคิด การเสริมสร้างทักษะชีวิตที่สามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง การจัดการเรียนการ

สอนเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตให้กับผู้เรียน ครูต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มีทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) การวิเคราะห์ ประเมินค่าและสร้างสรรค์ รู้จักการอภิปรายร่วมกัน และได้ลงมือปฏิบัติจริง (หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ., 2564) ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยกระบวนการนิเทศภายในเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากการนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เป็นการพัฒนาตนเองของครูในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานไปในทางที่ดีขึ้น (ศิลา สงอาจินต์, 2561) โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี 2) เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอน 3) เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครูโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู สร้างความมั่นใจในการใช้หลักสูตรและการสอน การสร้างความสบายใจในการทำงานร่วมกัน การสร้างความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาชีพครู (หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ., 2564) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การจัดศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความรู้และสมรรถนะที่จำเป็น ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีสมรรถนะทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะความรู้ความเชี่ยวชาญจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

บทความนี้นำเสนอการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน ประเมินผลและเผยแพร่รูปแบบการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ
2. พัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ
3. ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ
4. ประเมินและเผยแพร่รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายใน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพตามเป้าหมาย นอกจากศึกษานิเทศก์แล้วผู้บริหารสถานศึกษา คือบุคคลสำคัญที่ต้องทำหน้าที่นี้เทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แนวทางการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษา เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2566) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาครูให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพและสร้างคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้านตามวัยและศักยภาพ เช่นเดียวกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้กล่าวถึงการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาร่วมมือกัน โดยมีจุดประสงค์ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปในทางที่ดีหรือมีคุณภาพตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา

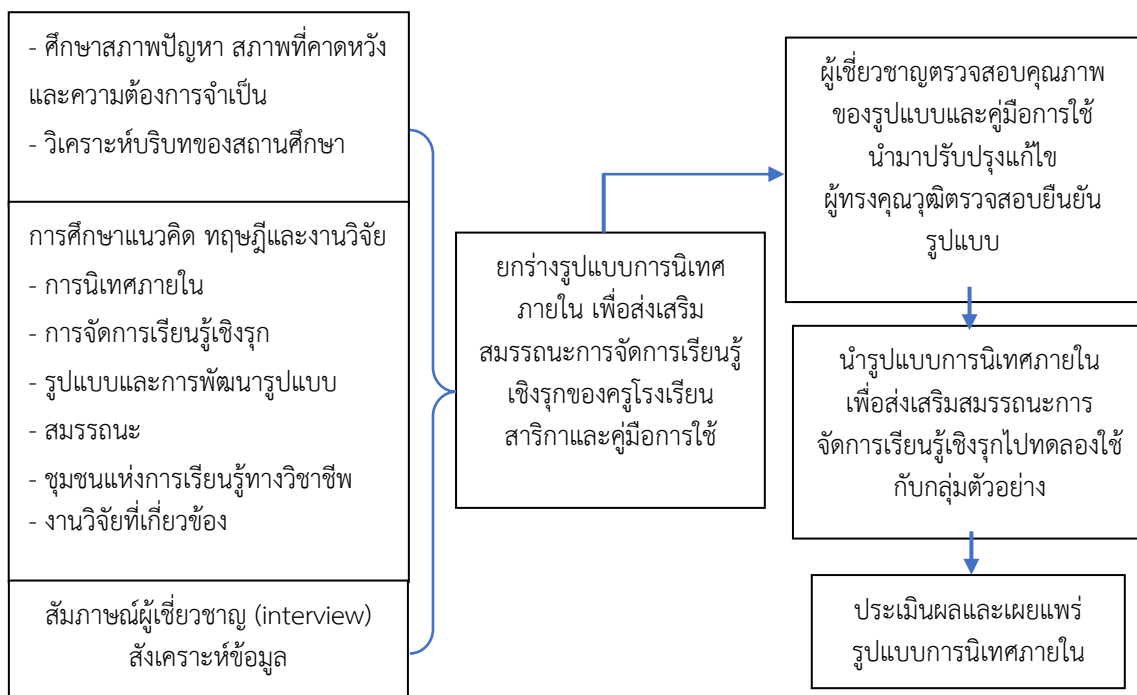
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับและส่งเสริมให้มีการนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้เสนอวิธีการหรือรูปแบบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม
2. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
3. การเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-Based Learning) ให้ผู้เรียนดำเนินโครงการที่ตนเองสนใจ เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนและการดำเนินงาน
4. การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ (Technology-Enhanced Learning) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนเพื่อเพิ่มความสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้
5. การประเมินผลแบบต่อเนื่อง (Continuous Assessment) ติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

วันทนา สมภักดี (2563) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบว่า เป็นกระบวนการพัฒนาองค์กรที่เป็นโรงเรียน ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพเบื้องต้นและการสร้างความตระหนักร่วมกันของผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษาโดยการเข้าศึกษาในโรงเรียนและกลุ่มผู้ร่วมศึกษาเพื่อเป็นกลุ่มนำพาการเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนที่ 2 ระบุปัญหาของโรงเรียน ศึกษาความต้องการจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารูปแบบการพัฒนาในโรงเรียน ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และขั้นตอนที่ 5 ประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงผลลัพธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

วิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวน 14 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นได้รับการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสาธิต เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
2. แบบสัมภาษณ์ ชนิดแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)
3. แบบประเมินด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิต
4. แบบสังเกตแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และประเด็นการสะท้อนผลหลังการสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
5. แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก องค์ประกอบด้านการประเมินผลรูปแบบการนิเทศ
6. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิต เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต
7. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ องค์กรประกอบตัวชี้วัดของกระบวนการนิเทศ โดยการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1990) ผลจาก

การวิเคราะห์แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศ หรือด้านการบริหารการศึกษา โดยพิจารณาคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการหาความเที่ยงของแบบสอบถามความคิดเห็น ด้านองค์กรประกอบและตัวบ่งชี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 30 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการนิเทศภายใน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการนิเทศ หรือด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

กลุ่มทดลอง ได้แก่ ครูโรงเรียนสาริกา จำนวน 14 คน และผู้เรียน จำนวน 137 คน เป็นผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3- มัธยมศึกษาปีที่ 3 และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับ

การเผยแพร่รูปแบบการนิเทศภายใน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างองค์ประกอบของรูปแบบ การนิเทศภายใน สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการนิเทศและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านการตรวจสอบและการให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จัดทำร่างรูปแบบการนิเทศภายใน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ นำรูปแบบการนิเทศไปทดลองใช้กับครู โรงเรียนสาริกา จำนวน 14 คน และผู้เรียน จำนวน 137 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบตอบรับการเผยแพร่รูปแบบการนิเทศภายในจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็น ตามแนวคิดของเบส Best (1981)

การคำนวณหาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) โดยใช้สูตรคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index (PNI modified) ของ สุวิมล ว่องวาณิช (2550) โดยข้อที่มีค่า PNI modified มาก แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในระดับสูงมากกว่าข้อที่มีค่า PNI modified น้อย

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Structure Validity) ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการและองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และนำการ

จัดทำองค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ ตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 มีความถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 มีความถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 มีความถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 มีความถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 มีความถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง			ความต้องการจำเป็น	
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	PNI	ลำดับ
1 การกำหนดปัญหาและความต้องการจำเป็นของการนิเทศ	3.35	0.60	ปานกลาง	4.71	0.44	มากที่สุด	0.41*	3
2 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การนิเทศ	3.40	0.60	ปานกลาง	4.83	0.37	มากที่สุด	0.42*	2
3 การออกแบบกระบวนการนิเทศ	3.16	0.61	ปานกลาง	4.86	0.31	มากที่สุด	0.55*	1
4 ความรอบรู้ของผู้นิเทศ	3.94	0.57	มาก	4.89	0.14	มากที่สุด	0.25	5
5 คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นิเทศ	4.13	0.56	มาก	4.97	0.09	มากที่สุด	0.29	4
6 การประเมินผลและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ	3.69	0.55	มาก	4.96	0.13	มากที่สุด	0.41*	3
เฉลี่ยรวม	3.61	0.58	มาก	4.87	0.25	มากที่สุด	0.39*	

หมายเหตุ PIN_{modified} > 0.35 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนสาธิตา พบว่า ค่า PNI อยู่ระหว่าง 0.25-0.55 โดยความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญ 3 ลำดับแรก คือ ด้านการออกแบบกระบวนการนิเทศ (0.55) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การนิเทศ (0.42) ด้านการ

972 | การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

กำหนดปัญหาและความต้องการจำเป็นของการนิเทศ และ ด้านการประเมินผลและให้ข้อมูลสะท้อนกลับมีค่า PNI เท่ากัน (0.41) ตามลำดับ และทั้ง 4 ด้านมีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักการ องค์ประกอบที่ 2 ด้านจุดมุ่งหมาย องค์ประกอบที่ 3 ด้านกระบวนการ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการประเมินผลรูปแบบ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การนำรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ จำนวน 14 คน สรุปดังตาราง

ตารางที่ 2 ผลการสังเกตการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

N=14

รายการ	มี	ร้อยละ	ไม่มี	ร้อยละ
1. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	14	100		0.00
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	14	84.29		15.72
3. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี	14	88.09		11.91
3. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี	14	88.09		11.91
4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	14	92.86		7.14
ภาพรวม		91.31		8.69

จากตาราง ผลการสังเกตการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ ที่เข้ารับการนิเทศจำนวน 14 คน พบว่า โดยภาพรวม ครูผู้เข้ารับการนิเทศมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 91.31 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 88.09 และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 84.29

ตารางที่ 3 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

N=14

ระดับคุณภาพ	ดี		ผ่าน		ไม่ผ่าน		รวม
รายการ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	
1. ด้านเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Pedagogy)	14	82.14	14	17.93			
2. ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Technology)	14	92.86	14	7.24			
3. ด้านการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ เชิงรุก (Assessment)	14	90.48	14	9.52			
ภาพรวม	14	88.49	14	12.56			

จากตาราง ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Pedagogy) ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Technology) ด้านการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก (Assessment) พบว่า ภาพรวมครูมีสมรรถนะระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 88.49 ระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.56

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสาธิตฯ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.14$) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 137 คน ความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X}=4.61$, S.D. =0.12)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำรูปแบบไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับคริสติน (Christine, 2015) ที่ได้ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศการศึกษาและการติดตามผล พบว่า การเข้าใจพื้นที่ดูแล การรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของโรงเรียน การเป็นที่ปรึกษาที่ชาญฉลาดไว้ใจได้ การมีส่วนร่วมของครูเป็นตัวบ่งชี้ความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศ การเข้าถึงความหลากหลายของโรงเรียน การเยี่ยมชั้นเรียนที่บ่อยครั้งมากขึ้น ทำให้มองเห็นมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นข้อแตกต่างชัดเจน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิต มี 4 องค์ประกอบ ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ พบว่า มีคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบของรูปแบบดังกล่าวเป็นผลมาจากการวิเคราะห์หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศที่มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา บุญมาก (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการนิเทศ และการวัดและประเมินผล รวมทั้งมีผลการประเมินรูปแบบอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวม มีการปฏิบัติตามรายการในแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 91.31 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 88.09 และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 84.29 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะก่อนการนำรูปแบบไปใช้ได้มีการประชุมวางแผน สร้างการรับรู้ร่วมกัน มีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายในที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการนิเทศให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย มีการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ มีการนำแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและการสะท้อนคิดที่นำไปสู่การยกระดับเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สุรัชดา ภูรับพา (2564) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านพุทธรักษา พบว่า ครูมีสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการส่งเสริมสูงกว่าก่อนการส่งเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินความพึงพอใจของครู ผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

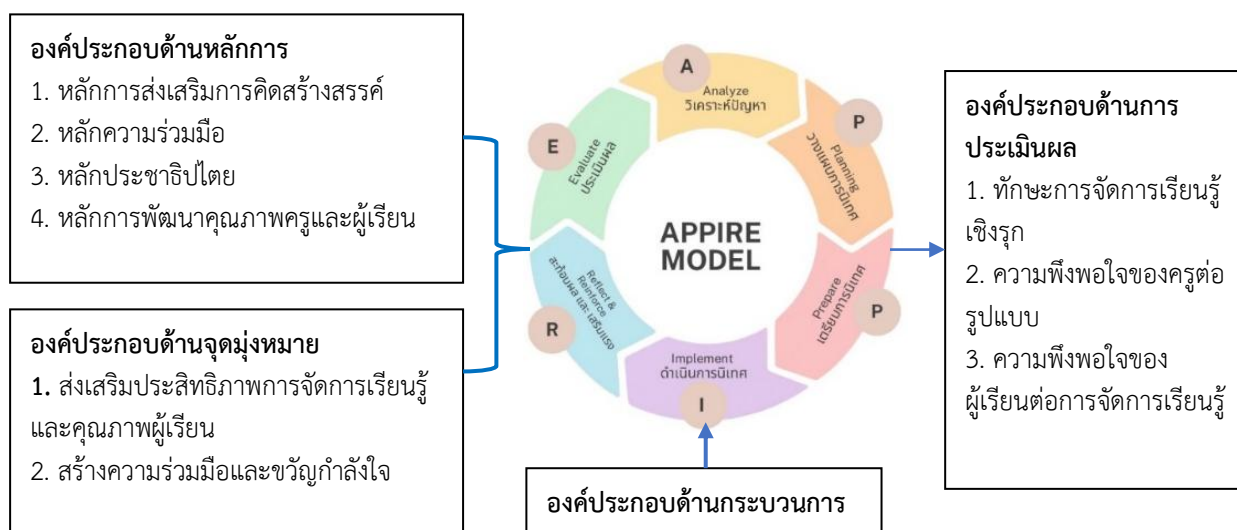
ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ด้านเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Pedagogy) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Technology) ด้านการ

ประเมินผลเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก (Assessment) โดยภาพรวมครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ คิดเป็น ร้อยละ 100 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศทั้ง 6 ขั้นตอน ได้แก่ วิเคราะห์ปัญหา (Analyze) วางแผนการนิเทศ (Planning) เตรียมการนิเทศ (Prepare) ดำเนินการนิเทศ (Implement) สะท้อนผลและเสริมแรง (Reflect & Reinforce) และประเมินผล (Evaluate) เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาครูและนักเรียน ซึ่งในทุกขั้นตอน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะมีส่วนร่วมในดำเนินการตามหลักการและจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ เปิดใจพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะของตนเอง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ครูและนักเรียน มีการเผยแพร่ผลงานและเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้านทักษะอาชีพ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับเครือข่าย และระดับเขตพื้นที่ สอดคล้องกับ วิรลพัชร นิลแก้วบรรวิชัย และ ธัชชัย จิตรนันท์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีลำดับการพัฒนาพฤติกรรมกระบวนกรเรียนการสอนดีขึ้นทุกคน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยทีมนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า กระบวนการนิเทศช่วยส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ในขณะเดียวกันผู้นิเทศก็ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้รับการนิเทศด้วยความเป็นกัลยาณมิตร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการนิเทศภายในที่พัฒนาขึ้นมีการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการนิเทศของครู รูปแบบการนิเทศเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนา มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดกิจกรรม การใช้สื่อเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของตนเองได้อย่างมั่นใจ มีการสะท้อนคิด ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยให้เกิดบรรยากาศองค์กรที่ดีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ ด้านผู้เรียน มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดบรรยากาศเชิงบวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กล้าคิดกล้าแสดงออก ลงมือปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อเทคโนโลยี ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ พบว่า สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 100 ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ 5 ด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา บุญมาก (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model

รูปแบบการนิเทศภายใน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านหลักการ องค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมาย องค์ประกอบด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านการประเมินผล ส่วนด้านกระบวนการนิเทศภายใน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา (Analyze) เป็นการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นของครู ด้านบุคลากรครู ด้านผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 2 วางแผนการนิเทศ (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมายรายละเอียดกิจกรรมในการจัดทำแผนการนิเทศของสถานศึกษา

ขั้นที่ 3 เตรียมการนิเทศ (Prepare) เป็นการเตรียมเครื่องมือที่ใช้สำหรับการนิเทศและการสร้างองค์ความรู้ด้านทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้กับครู

ขั้นที่ 4 ดำเนินการนิเทศ (Implement) เป็นกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นที่ 5 สะท้อนผลและเสริมแรง (Reflect & Reinforce) ภายหลังการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การเสริมแรงให้กำลังใจกันและกันและสนับสนุนในการพัฒนาวิชาชีพ ขั้นที่ 6 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluation) เป็นการประมวลผลจากการดำเนินการนิเทศ เพื่อสรุปรายงานความก้าวหน้าในการนิเทศตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุป

รูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสาธิตาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ช่วยให้ครูเกิดการพัฒนาทักษะ เทคนิควิธีการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นในมิติของการออกแบบกิจกรรมที่มีความท้าทาย และส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1) ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ครูได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบการนิเทศภายใน APPIRE Model เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสาธิตฯ

หน่วยงานระดับเขตพื้นที่ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเชิงนโยบายในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2566). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 25(2), 187-196.
- วาสนา บุญมาก. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 23(2), 269 – 280.
- วีรลพัชร นิลแก้วบรรณวิทย์, และ ธัชชัย จิตรนันท์. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(1), 122-138.
- ศิลา สงอาจินต์. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครตรัง. *วารสารศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(20), 160-175.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Christine, R. D. (2015). *Becoming A High Expectation Teacher*. New York: Routledge.